

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto XI.

Ljubljana, dne 14. februarja 1935.

Štev. 7.

Dr. Dinko Puc je bil rojen v Ljubljani 1. 1879. V Ljubljani je absolviral tudi osnovno šolo. Ko je studiral pravo v Gradcu in na Dunaju se je kot akademik živahno udeleževal v naprednih akademskih društvih, v Gradcu v »Triglavu«, na Dunaju pa v »Sloveniji«. Med mladino je ravno takrat začel prevladovati nov duh, ki je zahteval prelom s starimi navadami ter udeleževanje akademikov in vse mlade inteligence pri narodnem delu za okrepitev in napredek. Prepojen tega duha se je tudi dr. Puc, ko je po končanih studijah stopil leta 1903. v pisarno odvetnika dr. Treota v Gorici, z vsem ognjem vrge na kulturno in politično delo med goriškimi Slovenci. Bil je med ustanovitelji »Narodne prosvete« v Gorici, ki je bila zamišljena kot kulturno središče nacionalnega življenja v tem tako živahnem mestu. Sam je uredil javno ljudsko knjižnico, ki je prav kmalu navezala na sebe med goriškim prebivalstvom ogromno število čitateljev in je služila še dolgo časa za vzor drugim ljudskim knjižnicam. Obenem je bil dr. Puc tudi ustanovitelj in duša dramatičnega oddelka Narodne prosvete. Kakor je bila to v takratnih razmerah pač usoda redkih delavnih izobražencev, je bil istočasno intendant, dramaturg, režiser in igralec. »Narodna prosveta« je s svojim vsestranskim delom mnogo pripomogla k okrepitvi slovenskega življa v Gorici. Razume pa se po sebi, da se je mladi pravnik udeleževal tudi v drugih goriških nacionalnih društvih. Toda tudi dežela je klicala po delu in delavcih. Italijani so ravno v tisti dobi zopet enkrat poskušali preiti v ofenzivo. Preplavljali so vasi z italijanskimi listi in knjigami, najnevarnejše njihovo orožje pa je bila melodiozna italijanska pesem, ki so jo spretno skušali širiti tudi med slovenskim prebivalstvom. Da se zavre nevarnost italijanskega prodiranja, je začela slovenska inteligenca iz Gorice z živahnim delom na vasi. V teku dveh, treh let so ustanovili precej nad sto pevskih, bralnih in drugih nacionalnih društev ter zelo razširili Sokolstvo. Eden najuspešnejših organizatorjev je bil dr. Dinko Puc, ki je končno to lepo delo kronal z ustanovitvijo Zveze narodnih društev kot centrale vsega nacionalnega in prosvetnega organizacijskega dela. Bil je tudi prvi in dolgoletni predsednik Zveze, obenem eden njenih najmarjivejših ljudskih predavateljev in govornikov. Kot tak je kljub svoji mladosti igral tudi veliko politično vlogo v goriški Narodni straži, ki se je imela baš

Dr. Dinko Puc novi ban dravske banovine

V imenu Nj. Vel. kralja je z ukazom kraljevih namestnikov imenovan za bana dravske banovine dr. Dinko Puc, župan ljubljanski.

njegovi vztrajnosti zahvaliti za marsikak uspeh. Ob izbruhu vojne je tako bil dr. Puc, čeravno po rodu ne Goričan, eden glavnih nacionalnih voditeljev goriških Slovencev. Zato ga je v avgustu 1914. doletela enaka usoda kakor dr. Zerjava in še mnoge druge narodne delavce: bil je aretiran in obtožen veleizdaje, zlasti srbofilstva. Po zaporih so ga vlačili nad pol leta, dokler italijanska vojna napoved ni prisilila avstrijskih oblasti, da so izpustile in nazaj na Goriško posiale ljudi, ki so bili med Slovenci priljubljeni. Takrat je bil izpuščen tudi dr. Puc, ki pa je bil kmalu poslan na fronto in se je udeležil tudi treh soških bitk. V vojaški službi je ostal vse do konca vojne. Ob prevratu ga je Narodna vlada v Ljubljani zopet poslala v Gorico in mu poverila poveljstvo nad tamkajšnjimi slovenskimi četami. To nalogo je izvrševal do prevzema Gorice po italijanski vojski, potem pa se umaknil v Ljubljano. Bil je med prvimi oficirji, ki so bili prevzeti v jugoslovensko vojsko. Leta 1920. je dr. Puc otvoril svojo odvetniško pisarno v Ljubljani. Bil je takrat tudi član začasnega Narodnega predstavništva, v katerem je imel več govorov, ki so vzbudili splošno pozornost. Glavno svoje delo pa je posvetil borbi za naše Primorje, katerega usoda se je ravno takrat odločala. Izdal je tudi več brošur, ki so izšle v nemškem, francoskem in angleškem jeziku in ki so dokazovale sveto pravico našega naroda do slovenskih in hrvaških primorskih pokrajin. Že leta 1921. je bil dr. Puc izvoljen v ljubljanski občinski svet, v katerem je ostal do leta 1924., ko je bil občinski svet razpuščen in imenovan gerentski svet z dr. Pucem kot predsednikom. Na tem položaju je vodil občino do leta 1926., ko je namesto gerentskega sveta prišel vladni komisar. Pri volitvah v jeseni leta 1927. pa je bil dr. Puc vnovič izvoljen v občinski svet, ta pa ga je izbral za mestnega župana. Od takrat naprej je skozi dolgih 7 let vse do danes načeloval ljubljanski mestni občini. Razumljivo pa je, da se je pri tem udeleževal tudi na drugih poljih javnega življenja in ga je zlasti napredna in jugoslovenska nacionalna fronta v Sloveniji vedno štela med svoje odlične predstavnike. Imenovanje dr. Dinka Puc za bana je nacionalna javnost sprejela s simpatijami in zadoščenjem. Tudi mi se pridružujemo čestitkam, ki jih g. ban prejema, in željam, da bi bilo njegovo delo uspešno za vsestranski napredek banovine in za okrepitev jugoslovenske nacionalne misli med Slovenci.

Senator

Po dolgem bolehanju je umrl 7. t. m. v Ljubljani senator dr. Val Rožič, profesor v pokoju. Pokojnik je bil rojen leta 1878. v Viševku nad Moravčami in je dovršil gimnazijo v Ljubljani, filozofski studij pa na fakulteti v Gradcu. Posvetil se je zgodovini in zemljepisu, l. 1908. je promoviral za doktorja, dve leti pozneje pa ga najdemo v službi Mohorjeve družbe v Celovcu. Med svetovno vojno je bil poklican in je služil nekaj časa v Beljaku, po prevratu pa se je takoj pridružil slovenskim dobrovoljcem v Celovcu in se tudi udeležil bojev za svobodo Koroške, ki jo je ljubil čez vse. V teh bojih je bil tudi ujet in so ga Avstrijci do avgusta 1919 internirali, nato pa izpustili. Vrnil se je v Ljubljano, kjer je stopil v državno službo in postal kmalu profesor na Tehnični srednji šoli, kjer je služboval do imenovanja za senatorja. Vse svoje življenje je pokojnik posvetil borbi za Koroško in je tudi

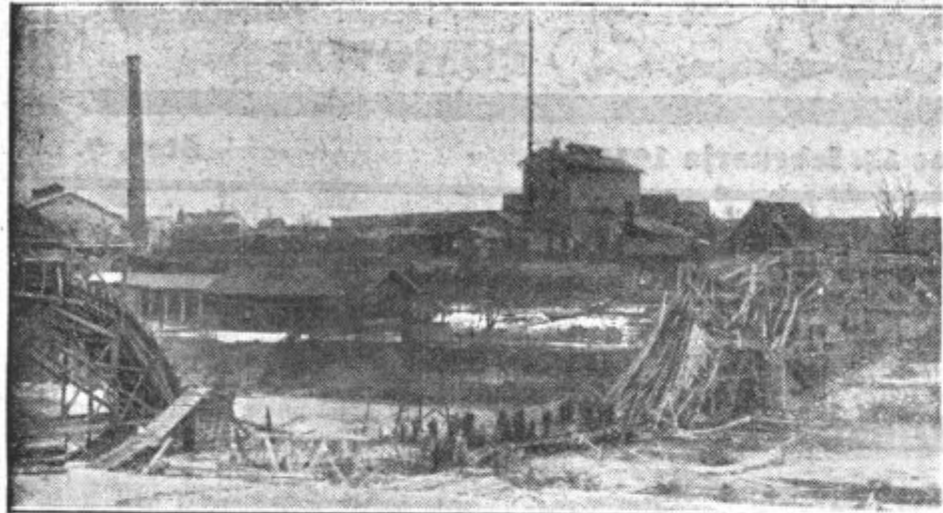

dr. V. Rožič

napisal celo vrsto zgodovinskih in narodno obrambnih del. Udeleževal se je tudi politično in je bil dolga leta somišljenik bivše SLS, a jeseni leta 1931 je kandidiral v Narodno skupščino na listi JNS. Izvoljen sicer ni bil, zato pa je bil v priznanje svojih zaslug v januarju 1932 imenovan od blagopokojnega kralja za senatorja. Pokojni je bil član raznih naših nacionalnih in narodno obrambnih organizacij, tako CMD, Branibora in Jadranske straže, bil je pa zaradi svoje obsirnosti, segavosti in ljubeznjivosti povsod priljubljen in zato bodo vrliga moža pogrešali vsi, ki so ga poznali. Za njim žaluje soproga ga. Milka iz znane Hafnerjeve rodbine v Železnikih. Dr. Rožiču, ki si je v borbi za pravice našega naroda pridobil mnogo zaslug, bodi ohranjen časten, trajen spomin. Težko prizadetim svojcem naše globoko sožalje.

Pomembni dogodki

Nenavadna stavbna nezgoda

Pri razopaševanju novega betonskega mostu pri Goričanah na Gorenjskem se je iz doslej nedognanih vzrokov porušila vsa zgradba, ki je stala preko 100.000 Din. Nasi slikci nam kaže ta pogled na ruševine.

LEP PEVSKI PRAZNIK. Pri nas so pevski prazniki pogosti, saj je pevska kultura na višku ter imamo nešteto društev, ki goje lepo pesem in blaže z njo duha in srca. Vendar ne sme ostati neopažen pevski praznik mlade pevске družine, ki obhaja te dni 10 letnico in priredi samostojni koncert 16. t. m. v Delavski zbornici, pevskega društva Save. »Sava« ni nikdar silila v ospredje ter se ni potegovala za slavo; ni je vodila ambicija, ampak le idealizem, ljubezen do pesmi. Pri nji ne sodelujejo pevci, ki bi hrepneli po nastopih v velikih koncertnih dvoranah pred množico občudovalcev, kajti družji jih le ljubezen do petja. V splošnem so preprosti ljudje, ki jim življenje ni praznik; najprej morajo misliti na kruh, ki se ne morejo povsem posvečati petju.

JUBILEJ PRIJATELJA PRIRODE. Kontrolor ljubljanske električne cestne železnice g. France Erklavec je dopolnil te dni 60 let svojega, vestnemu delu in zgledni tovariški vzajemnosti posvečenega življenja. Rodil se je v Mostah pri Ljubljani, pri mestni cestni železnici pa slušbuje že dolga leta. Slavljence je značajan rodoljub in velik prijatelj prirode. Lovci in ribiči ga posebno cenijo kot dobrega tovariša in prijetnega družabnika. Pridružujemo se želji množestevinih prijateljev, da bi s svojo življenjsko družico gospo Ivano, rojeno Janežičevo iz Iškega Vintgarja, praznoval še mnogo veselih jubilejev.

STIRIDESETLETNICA ZVESTE SLUŽBE. Pri tvrdki A. & E. Skaberne v Ljubljani slušbuje g. Alojzij Pirnat 40 let. V stiriidesetletnem slušbovanju je bil vedno znan le kot kremenit značaj, prava narodna korenina in narodni borec. Še danes ga vidimo ob slavnostnih prilikah, kako koraka v sokolskem kroju med najstarejšimi člani. Še mnogo let!

SLOVO VZORNEGA URADNIKA. V pokoj je stopil sreski načelnik v Novem mestu, vladni svetnik g. Friderik Logar. Mož je bil ves čas svojega slušbovanja vesten uradnik, proti podrejenim in nasproti privatnim strankam vjuden. Njega ne bo pogrešalo samo uradništvu, ampak zlasti še ljudstvo, ki je imelo v njem zmerom dobrega svetovalca.

doma in na tujem

NOV NAČELNIK ODDELKA ZA SOCIALNO POLITIKO. Po odhodu g. dr. Dolšaka v pokoj, je minister za narodno zdravje imenoval za načelnika oddelka za socialno politiko in narodno zdravje pri banski upravi v Ljubljani dosedanjega šefa inspektorja dr. Ernesta Mayerja. S tem imenovanjem je dobil oddelek, ki v današnjih časih krize in socialne bede predstavlja takorekoč najvažnejši oddelek javne uprave, za svojega šefa moža, ki je znan prav tako vzoren in ugleden narodni delavec kakor človek plemenitega srca. Dr. Ernst Mayer se je rodil 18. novembra 1876. v Ljubljani kot sin sodnega uradnika, ki je služboval ta čas v Skofji Loki. Ob svetovni vojni je bil mobiliziran kot črnovojniški zdravnik. Povsod so ljudje dr. Mayerja ohranili v spominu kot dobrega človeka in zavednega narodnjaka. Prebivalci logaškega okraja se dobro pomnijo, koliko je kot vojaški zdravnik storil tudi za siromašno civilno prebivalstvo, ki mu je pogostokrat nudil brezplačno zdravniško pomoč in mu tudi drugače pomagal, kolikor je le mogel. Ko je kot vojaški šef-zdravnik zavzemal važno vojno službeno mesto v Ljubljani, je s svojim vplivom in ugledom rešil marsikatero Slovence in Slovana pred fronto. V posebno blagem spominu ga imajo številni srbski vojaki in oficirji, ki so se kot vojni ujetniki zdravili na njegovem oddelku v tedanji »belgijski« kasarni. Dr. Mayer je že takrat pokazal pravo jugoslovensko miselnost, s tem, da srbskih ujetnikov, ki so tvorili glavni kader njegovih pacientov, nikakor ni ločil od avstrijskih vojakov, temveč jim je ob vsaki priliki pokazal še svojo posebno naklonjenost. Iz tistih dni ga še danes vežejo mnoga prijateljstva na odlične srbske borce, ki so bili takrat njegovi bolniki. Prav tako pa je načelnik dr. Mayer tudi danes v ospredju vsega našega nacionalnega in javnega dobrodelnega dela. V banovinskem odboru RK je predsednik sanitetnega odsaka, a poleg udeleževanja v Sokolu je že dolgo let predsednik hazenske sekcije pri SK Hiriži.

MLADA LETA V GROBU. Preteklo nedeljo so pri Sv. Križu pokopali študenta medicinske Hinkla Pernöta, sina višjega finančnega svetnika. Umrl je v cvetu let.

Francosko-angliški razgovori v Londonu

Na londonskem sestanku francoskih in angleških državnikov se razgovarjata francoski sunanji minister Laval in angleški predsednik razorožitvene konferenc Artur Henderson.

Po uspehli pogajanjih s angleško vlado se je vrnil francoski ministrski predsednik Flandin s letalom v Pariz.

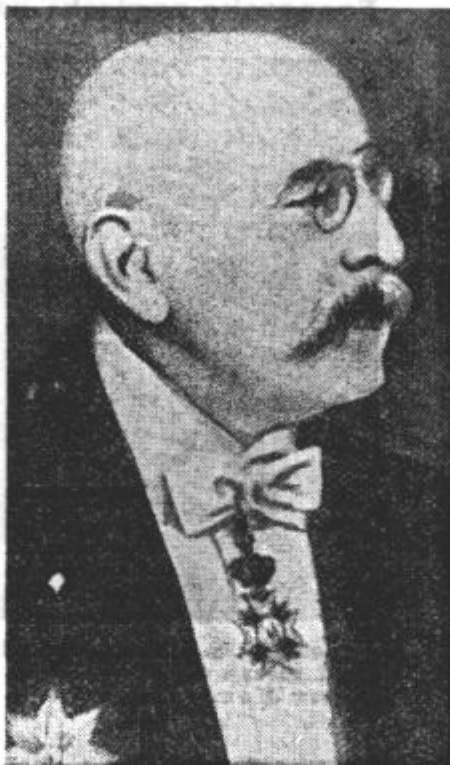

STRAZNIKI V UTICAH. V Rumuniji je pritisnil takšen mraz, da so postavili na križiščih za prometne stražnike posebne kioske, ki jih vsaj nekoliko varujejo prezebanja.

Tedenska kronika

OPROSTILI SO GA. Strojevodja Daubigny, ki je o božiču 1933 s svojo lokomotivo zavozil v brzi vlak pri Lognyju na Francoškem, zaradi česar je bilo ubitih 230 oseb. Sodišče v Meauxu ga je te dni oprostilo sleherne krivde.

DR. SANDOR GJALSKI, znamenit hrvatski pisatelj, je umrl te dni star 80 let.

NAJDENO ZLATO. Pretekli teden je izgubilo potniško letalo, ki vozi na progi London—Pariz, zlato pošiljatev za francosko Narodno banko. Zlato v palicah so našli pozneje na ozemlju Somme v Oisemontu. Orožniki so ga odnesli na pristojno mesto v Pariz.

DED IN VNUKINJA. Švedski kralj Gustav s princeso Margerito, najmlajšo svojo vnukinjo, ki so jo te dni krstili.

FRANČIŠKA PLANINSKOVA, ki je bila spoznana za krivo zločina umora in prestopka zoper pravosodje ter obsojena na 12 let robije.

TO SO JUNAKI! Na Dunaju imajo društvo, čigar člani se drže pravila, da je dobro, če se človek vsak dan prehladi. Vodja teh pogumnikov je dr. Panesch, ki se s svojimi privrženci kljub zimskemu mrazu vsak dan kopa v Donavi.

GOSPOD IZ DOORNA. Te dni je obhajal bivši nemaški cesar Viljem, ki je ob koncu vojne pobegnil na Holandsko, 76. obletnico svojega rojstva.

SMUGARSKI DOM NA SMREKOVCU nad Boštanjem je postal prav priljubljena točka za smučarje iz Savinjske doline.

BOJ MEGLI V LONDONU. Bolj kakor vsako leto ob tem času trpi London letos zaradi megle. Na cestah morajo zaradi tega prižigati mogočne karbidnice.